

1	Sarrera	3
2	Dokumentuaren helburua	3
3	Ingurumen-alderdiak planean sartzearen deskribapena	5
3.1	LPPren helburuak LDO eta KPAetara egokitzea	¡Error! Marcador no definido.
3.2	Ekintza/Proposamen Ardatzak GJHein integratzea.....	8
4	Irismeneko dokumentura egokitzea	9
4.1	Edukiak, helburuak eta beste plan eta programa batzuekiko erlazioak.....	9
4.2	Ingurumenaren egungo egoera	9
4.3	Ingurumenaren gaineko eragin nabarmenak	10
4.4	Prebentzio-, zuzenketa- eta konpentsazio-neurriak.....	10
4.5	Alternatibak hautatzeko prozesua	11
4.6	Ingurumena zaintzeko programa	12
4.7	Laburpen ez-teknikoa.....	12
5	Informazio publikoaren fasean egindako kontsultak eta jasotako erantzunak integratzea. ..	13
5.1	Informazio publikoaren prozesuaren laburpena.....	13
5.2	Jasotako idatzien azterketa	14
5.2.1	<i>Ingurumen-izapideen esparruko idatziak</i>	<i>16</i>
5.2.2	<i>Planaren tramitazioaren esparruko idatziak.....</i>	<i>20</i>
5.2.3	<i>Udalen idatziak.....</i>	<i>24</i>
5.2.4	<i>Beste idatzi batzuk</i>	<i>26</i>
6	Planean sartu behar diren azken zehaztapenak (DAE).....	27
6.1	Sarrera.....	27
6.2	LPPren berrikuspenean sartutako arau-aldaketak.....	28
6.2.1	<i>Naturguneen babesa.....</i>	<i>28</i>
6.2.2	<i>UKPetan irizpide espezifikoak integratzea.....</i>	<i>29</i>
6.2.3	<i>Lurzoruaren erabileraren erregulazioa.....</i>	<i>30</i>
6.2.4	<i>Fotoboltaikoa kokatzeko lehentasunezko eremuak</i>	<i>31</i>
6.3	Aldaketak memoria idatzian eta kartografian	32
6.3.1	<i>UKPetan ingurumen-oharrak sartzea</i>	<i>32</i>
6.3.2	<i>Nekazaritza eta Basogintzaren Lurraldeko Arlo Planak babes berezikotzat sailkatutako laboreen tratamendua.....</i>	<i>33</i>
6.4	Ingurumen-irizpide orokorrak kontuan hartzea	33
7	Ingurumen-izaerako laburpena	33
7.1.1	<i>Irismen-agiriaren edukia integratzea.....</i>	<i>34</i>
7.1.2	<i>Ingurumen-adierazpen estrategikoa sartzea.....</i>	<i>34</i>
7.1.3	<i>Sintesia</i>	<i>35</i>

halakorik balego) eta ingurumen-adierazpen estrategikoa, bai eta prozesuan sortu diren desadostasunak ere, hala badagokio.

3. *Hautatutako aukera hautatzeko arrazoiak, kontuan hartutako alternatibekin alderatuta.*
 4. *Organo substantiboak publikoaren eskura jarriko du planaren eduki osoa, helbide elektronikoaren aipamena eginda.*
- b) *Planaren aplikazioak ingurumenean dituen eraginen jarraipena egiteko hartutako neurriak.*

Beraz, dokumentu hau teknikoa eta laburra da, eta ezinbesteko baldintza da plana behin betiko onartzeko, trazabilitatea eta koherentzia bermatzen baititu jarraitutako ingurumen-prozeduraren eta ondoriozko planaren eduki arauemaile eta operatiboaren artean.

3 Ingurumen-alderdiak planean sartzearen deskribapena

3.1 LPPren helburuak LDO eta KPAetara egokitzea

LPP/DAE berrikuspenaren helburuak	Non eta nola integratzen da?	LAGen bateragarritasuna	OCP lerroak
Azpiegitura berdea eta ekosistemen zerbitzuei balioa ematea lurralde-antolamenduan txertatzea	PIVTHAn oinarritutako azpiegitura berdeko lurralde-sare baten (ibai-korridoreak, mendilerroak, uharte-basoak, hezeguneak) diseinuaren bidez egituratzen da, eta ekialde mendebalde eta ipar hegoaldearen arteko konektibitate ekologikoa indartzen du. Zerbitzu ekosistemikoen kartografiak, balio ekologiko, paisajistiko eta nekazaritza-balio handiko lurzoruen zonifikazioa eta horiek aktiboki babesteko neurriak jasotzen dira. Sarea zenbait hiri-elementurekin integratzen da, hala nola Gasteizko Eraztun Berdearekin, eta eskala askotan proiektatzen da (lurralde-, eskualde- eta hiri-mailan) lurralde-ereduaren oinarritzeko egitura gisa, ingurumen-, paisaia- eta gizarte-alorreko segimendua egiteko eta funtzio ugari betetzeko adierazle espezifikoekin.	art. 3.1.C.2 art. 4 art. 9.1.b. art. Otsailaren 10a 15.1 art. art. 23	OAF.1, GAF.1, PAG.1, konektibitate ekologikoa, korridoreen sarea, funtzio anitzeko espazioen zonifikazioa.
Landa-habitata modu espezifikoan ikusaraztea lurralde-antolamenduan (6.3)	Landa-guneak kualifikatzea eta biziberritzea, alokairu publikoa sustatzea, eraikitako ondarea birgaitzea bultzatzea eta ohiko eredu morfologikoa zaintzea. Nekazaritzako eta abeltzaintzako ekoizpen-euskarriari lotzen zaio, nekazaritza-eredu birsortzaileetarako trantsizio baten bidez, tokiko enplegua eta elikagaien autosufizientzia areagotuz. Nekazaritza-lur estrategikoak zonatan banatzeko proposamenak eta landa-guneetako bizitegi-hazkundera kontrolatzeko proposamenak jasotzen ditu, paisaia eta funtzionaltasuna gal ez daitezen.	20. art.	GA.2, PAG.2, landaguneetako eta ertzetako neurri espezifikoak, eredu morfologiko tradizionalaren babesa.
Dagoeneko artifizializatuta dagoen lurzoruen erabilera optimizatzea, hiri-berroneratzea eta erabileren mistikotasuna sustatuz	Gasteizko alde zaharra eta zabalguneen eta periferiaren arteko elkarguneak (Lakua, Salburua, Zabalzana) leheneratzea, baita erabiltzen ez diren industrialdeak birmoldatzea ere, Berrikuntzaren Arkuaren bidez. Hedapenaren gainetik, dentsitatea handitzeari ematen zaio lehentasuna, erabilerak nahastuz (bizitegi-erabilera, erabilera ekonomikoa, erabilera komunitarioa) eta lurzoru poluitua modu aktiboan kudeatuz. Trenbidea lurperatzea bezalako prozesuak aprobetxatzen dira espazio horiek hirian eta ekologikoki integratzea errazteko.	art. 10.2.a art. 10.2.c.	OA.1, OA.2, GA.1, ehun zaurgarrietarako jarraibideak, lurzoru hutsak eta bizitegi-/ekoizpen-erabileren nahasketa.
Jarduera ekonomiko berrietarako lurzoru behar denerako erantzun arina eta eraginkorra sustatzea, eta, batez ere, lehendik dagoen lurzoru birsortzea, berritzea eta dentsifikatzea.	Lurzoru estrategikoko paketeen dimentsionamenduan zehazten da, hala nola Arabako Parke Teknologikoa, Jundiz, Gamarra, Ehari-Gobeo edo Arasur. Hiri-plangintzan integratzen da, definitutako hazkunde-perimetroen eta lursail handien formatuak hartzeko plangintzaren egokitzapenen bidez (>10 ha). Hiri-berroneratze industrial sustatzen da, beharrezkoak ez diren birsailkatzeak saihestuz eta lurzoruak birbanatzeko eta produkzio-eskaera berrietara egokitzeko malgutasuna sustatuz.	art. 9.1.f art. 10.1 art. 10.2.d. art. 10.2.j. art. 11.1.c. art. 12.2	GAF.3 (birsortutako ekoizpen erabilera), hutsik dauden lurzoruak egokitzea, nodo estrategikoak.

LPP/DAE berrikuspenaren helburuak	Non eta nola integratzen da?	LAGen bateragarritasuna	OCP lerrokadura
Lurralde-antolamenduko tresnen bidez paisaiaren kudeaketa sartzea	ORR (nekazaritza eta abeltzaintzako paisaia), OAG (nekazaritza paisaia) eta GAG (nekazaritza kudeaketa) helburuen bidez integratzen da. Helburu horiek irizpide paisajistikoak aplikatzen dizkiete nekazaritza-egiturei, gune tradizionalak, partzela-kontzentrazioei eta ikusmenean hauskorrek diren sarbideei. Paisaiaren Katalogoa, AEIP, begiratokiak, eta Paisaia Integrazioarako Azterketak eskatzen dira 90/2014 Dekretuaren arabera. Proposamenak, pabiloien estetikatik hasi eta landare-ertzak eta egitura tradizionalak kontserbatzeraino doaz, paisaia, pertzepzio soziala eta nekazaritza-funtzionaltasuna lotuz.	21. art.	PAG.1, OAG.1, OAG.2, GAG.1-3, AEIP, Paisaiaren Katalogoa, irizpide bisualak, paisaian integratzea esku-hartzeetan.
Baliabideen kudeaketa jasangarriaren kontzeptua txertatzea: ura, burujabetza energetikoa, ekonomia zirkularra eta autosufizientzia konektatua.	“Autosufizientzia konektatuaren” eredu adierazia. Eredu horrek hiri- eta landa-metabolismoa birkonektatzen du energia berriztagarri banatuen bidez, eraikuntza-materialak berrerabiliz, tokiko konpostajearen bidez, elikadura burujabetzaren bidez nekazaritza ekologikotik, eta tokiko fluxu metabolikoak berrerabiliz. Kuadrillakako deszentralizazioa sustatzen da funtsezko baliabideak (ura, energia, materialak, elikagaiak) kudeatzeko, arreta berezia jarritz lurzoru emankorretan, biodibertsitatean eta COproduktibitatearen finkatzean. Erauzketa-ustategien ingurumen-integrazioa eta lurzoruaren emankortasuna leheneratzea ere lantzen dira.	art. 10:2 art. 10.2.i art. 15 16.1 art. 16.3 art. 16.4 art. art. 17 art. 18	GA.2, GAF.1, GAG.2, lurralde-metabolismoko estrategiak, autosufizientzia konektatua, fluxu itxiak.
Mugikortasun eta logistika jasangarria sustatzea, arreta berezia eskainiz oinezkoen eta bizikleten mugikortasunari, garraio publiko multimodalari eta garraio-modu desberdinen konbinazioa optimizatzeari, abiadura handiko trenaren zerbitzuak izango diren denbora-testuinguru batean (5.4).	Bizikletentzako eta oinezkoentzako ibilbideak garatzea eta txertatzea Garraio publikoa sustatzea Ibilgailu pribatuari lotutako mugikortasuna murriztea Garraio publikoko sistematarako erreserbatutako plataformak garatzea Gaur egungo geltokietan eta garraio publikoko geltokietan nodo intermodalak garatzea, tren-sarea indartzen duen estrategia multimodal baten bidez (Euskal Y-aren integrazioa, Gasteiz pasantea den lurpeko geltoki berria, Miranda eta Altsasu arteko aldirietako sarea), Jundizko plataforma logistikoko intermodala sustatzea eta loturako bide-sarea hobetzea. Bizikleta-bideen sare nagusia garatzen du (2023ko LAPean oinarrituta), 11 ardatz estrategiko eta nodo intermodal hierarkizatuak dituela goiburuetan, azpiburuetan eta artikulatzaileetan. Oinezko mugikortasuna sustatzen da, ibilbide seguru eta erakargarrien bidez. Ibilbide horiek landa-guneak, geltokiak eta jarduera-eremuak lotzen dituzte, LAAekin eta Errepideen Plan Integralarekin (EIKA) bat etorritik. Garraiobidea aldatzea, ibilgailu pribatuaren erabilera murriztuz eta bitarteko elektrikoak, kolektiboak eta ez-motordunak konbinatuz	art. 8 art. 9.1.c art. 9.1.g art. 10.2e art. 11.2.b. art. 25 art. 26 art. 28	GA.1, OA.1, OA.2, nodo intermodalen egitura, bizikleta-ardatzak, AHTren integrazioa eta trenbide-logistika.

LPP/DAE berrikuspenaren helburuak	Non eta nola integratzen da?	LAGen bateragarritasuna	OCP lerrokadura
Lurralde-antolamenduan zeharkako gaiak sartzea, hala nola irisgarritasun unibertsala, genero-ikuspegia, euskara, klima-aldaketa, osasuna eta lurraldeen arteko harremana.	Irisgarritasun unibertsala mugikortasunaren, espazio publikoaren eta ekipamenduen diseinuan txertatzen da. Genero-ikuspegia landa- eta hiri-habitatean aplikatzen da, emakumeak nekazaritza-ingurunean duen zeregina ikusaraziz eta espazio seguruak ziurtatuz. Toponimia modu ofizialean erabiliz eta eragin linguistikoa ebaluatuz indartzen da euskara. Osasuna hiri-ingurune osasungarri eta irisgarriekin erlazionatzen da; klima-aldaketa, berriz, arrisku naturalei eta azpiegiturari aplikatutako arintze- eta egokitze-neurriekin lantzen da. Lurraldeen arteko harremana Trebiñu, Miranda de Ebro, Lizarra eta Altsasuarekiko artikulazio funtzional eta logistikoan gauzatzen da, eskualdeaz gaindiko loturak eta zerbitzuak indartuz.	19. art. 29. art. 30. art. 31. art. 32. art. 33. art. 34. art.	GA.2, PAG.2, GAF.1, gizarte- eta kultura-balioen integrazioa, irisgarritasun unibertsala, genero-ikuspegia, euskararen erabilera, erresilientzia klimatikoa, ingurumen-osasuna eta lurraldeen arteko harremana
Gobernantza ona sustatzea lurralde-antolamenduaren politika publikoaren kudeaketan, planen, parte-hartzearen eta administrazio-integrazioaren jarraipenaren eta ebaluazioaren bidez (6.9)	LPPk maila anitzeko gobernantza-eredu bat definitzen du, Eusko Jaurlaritzaren, Arabako Foru Aldundiaren, udalen, koadrilen eta kontzejuen arteko koordinazioa artikulatzen duena. Jarraipen-mekanismoak ditu, planaren helburuei lotutako adierazleen bidez, bai eta ebaluazio jarraituko metodologia bat ere. Parte-hartze aktiboko prozesuak indartu egiten dira kanal presentzialen eta digitalen bidez, ordezkartza soziala, tekniko eta instituzionala barne. Gainera, beste plan eta politika sektorial batzuekin integrazio normatibo eta operatiboa aurreikusten da, lurralde-ereduaren koherentzia eta egokitzapen progresiboa bermatuz.	35. art. 36. art. 37. art. 38. art.	GA.1, GA.2, betetze-adierazleak, ebaluazio-metodologiak, maila anitzeko gobernantza, gardentasuna eta baterako sorkuntza.

3.2 Ekintza/Proposamen Ardatzak GJHein integratzea

Ekintza/proposamenaren ardatza	Lotutako GJH	Alienazioaren justifikazioa
Ingurune fisikoa eta azpiegitura berdea, lurzoruaren berrantolaketa	6, 9, 11, 13, 15	Biodibertsitatea kontserbatzen, lurzorua eta ura modu jasangarrian kudeatzen, klimaren erresilientzia, azpiegitura jasangarria garatzen eta hiri- eta landa-ingurunea ekologikoki integratzen laguntzen du, azpiegitura berdea funtsezko lurralde-euskarri gisa finkatuz.
Landa-habitata eta nekazaritzako elikagaien tokiko sistemak sustatzea	2, 8, 10, 11, 12	Nekazaritzako elikagaien eredu erresilientea eta jasangarria sustatzen du, landa-inguruneke enplegua eta biztanleria finkoa suspertzen ditu, lurraldeen arteko desberdintasunak murrizten ditu eta hiri- eta landa-sistemaren garapen bidezkoa eta orekatua sustatzen du, lurraldearen kohesio-ikuspegiarekin bat etorriz.
Hiri-habitata, funtzio-eremuaren leheneratzea eta hiri-hazkundearen perimetroak	3, 8, 9, 10, 11, 13	Hiri-berroneratzea sustatzen du hazkunde estentsiboaren aurrean, bizi-kalitatea hobetuz, enplegua eta jarduera sortuz, berrikuntza eraikitzailearen eta energia-eraginkortasunaren alde eginez, desberdintasun sozioespazialak murriztuz, eraikitako ingurunearen jasangarritasuna hobetuz eta klima-aldaketaren aurkako borrokarekin bat eginez.
Paisaia, kultur eta natur ondarea: Paisaia-unitateak identifikatzea, interes bereziko eremuak	11, 13, 15	Paisaia eta baliabide naturalak babestea eta balioan jartzea bermatzen du, kultura-nortasuna indartzen du eta klima arintzen laguntzen du, ekosistema eta ingurumen-zerbitzu giltzarriak kudeatuz, Paisaiaren Katalogoarekin eta LPPko AEIPEkin bat etorriz.
Baliabideen kudeaketa jasangarria: energia kontsumoa murriztea, uraren erabilera eraginkorra, ekonomia zirkularra.	6, 7, 9, 11, 12, 13	Ekonomia zirkularra sustatzen du, hondakinak murriztuz eta arduraz kontsumituz; eraginkortasun hidrikoa eta energetikoa hobetzen ditu; teknologia garbiak eta azpiegitura jasangarriak bultzatzen ditu; hiriko aztarna ekologikoa murrizten du; eta neutraltasun klimatikoa bultzatzen du, Klima 2050 eta 3E2030 estrategiek ezartzen duten bezala.
Mugikortasuna eta logistika jasangarria	3, 7, 9, 11, 13	Garraiobide jasangarri eta intermodalak sustatzen ditu, osasun publikoa hobetzen du, erregai fosilen erabilera murrizten du, azpiegitura logistiko eta berritzaileak integratzen ditu, hiri-landa arteko konektibitatea handitzen du eta karbono gutxiko mugikortasuna sustatzen du, Bizikleta Bideen LPSn eta Jundizko Plataforma Intermodalean jasotzen den bezala.
Zeharkako gaiak: Klima-aldaketa egokitzea eta arintzea, osasuna, euskara, genero-ikuspegia, irisgarritasun unibertsala eta lurraldeen arteko harremana	3, 4, 5, 6, 10, 11, 13, 16	Generoarekiko sentibera den gobernantza bat integratzen du, guztiontzat eskuragarria, ingurumen-osasunean eta ongizatean oinarritua, kultura-nortasun sendotuarekin (euskara), klima-aldaketara egokitua eta lurralde-kohesioan eta parte-hartze instituzionalean oinarritua.
Gobernantza Integratzailea eta Egokitua	10, 11, 16, 17	Parte-hartze inklusiboko eta gardentasuneko mekanismoak, maila anitzeko lankidetzeta eta erantzunkidetasun publiko-pribatua, lurralde-berdintasunarekin koherentea den plangintza eta hiri-eredu jasangarri eta integratzailea sustatzen ditu, LAAen zeharkako ikuspegiak eta Bultzatu 20 Euskal Hiri Agendak ezartzen duten bezala.

4 Irismeneko dokumentura egokitzea

Atal honen helburua da Araba Erdialdeko Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren Berrikuspenaren edukia Ingurumen Kalitatearen eta Ekonomia Zirkularraren Zuzendaritzak emandako Irismen Dokumentuan ezarritakoarekin bat datorrela egiaztatzea, IEE arruntaren prozeduraren esparruan.

Ebaluazio-prozesua LPP berrikusiaren zehaztapenek dokumentu horretan definitutako ingurumen-irizpideak eta -helburuak modu eraginkorrean integratzeko moduan egituratu da, indarrean dagoen araudiaren arabera: 21/2013 Legea, Ingurumen Ebaluazioari buruzkoa; 10/2021 Legea, Euskadiko Ingurumen Administrazioari buruzkoa; eta 211/2012 Dekretua, EAEko planen eta programen ingurumen-ebaluazioari buruzkoa. Era berean, aintzat hartu dira informazio publikoaren fasean administrazio publikoei eta pertsona interesdunei egindako kontsultetan jasotako oharak.

Ondoren, irismen-dokumentuan adierazitako puntu guztiak berrikusi dira, eta Ingurumen Adierazpen Estrategikoan (EJD) nola txertatu diren adierazi da. Ingurumen-adierazpen hori atal hauen arabera egituratu da:

4.1 Edukiak, helburuak eta beste plan eta programa batzuekiko erlazioak

Erdialdeko Arabako Eremu Funtzionaleko LPPk helburu orokor gisa ezartzen du indarrean dagoen lurralde-eredua berrikustea, jasangarritasunean, eraginkortasun metabolikoan, azpiegitura berdean eta autosufizientzia konektatuen oinarritutako egitura-esparru berri batera egokitzeak. Helburu horiek LAAetan (2019), Euskadiko Ingurumen Administrazioaren 10/2021 Legean jasotako garapen jasangarriaren printzipioetan eta irismen-dokumentuan eskatutako ingurumen-helburu estrategikoetan oinarrituta definitzen dira.

LPPren proposamenak egituratutako eredu bat garatzen du, honako hauen bidez: ingurune fisikoa zaintzea, azpiegitura berdea, landa-habitata indartzea, hiri-berroneratzea eta zeharkako irizpideak integratzea, hala nola irisgarritasuna, generoa, osasuna, euskara eta klima. Gainera, indarrean dagoen araudi-esparruarekin eta beste plan eta programa batzuekin koherentzian formulatu da, hala nola, 2021-2030eko Energia eta Klimaren Plan Nazionala, Ebroko Plan Hidrologikoa eta Uholde-arriskua Kudeatzeko Plana; Hezeguneen, Ibaien eta Erreken Lurralde Plan Sektorialak (LPS), Bizikleta-bideak, Nekazaritza eta Basogintzaren Plan Plan Sektorialak (EKOLOGIA), Biodibertsitatea, EKOLOGIA EKOLOGIA ETA EKOLOGIA EKOLOGIA EKOLOGIA), EKOLOGIA ETA EKOLOGIA EKOLOGIA EKOLOGIA EKOLOGIA EKOLOGIA EKOLOGIA EKOLOGIA Plana.

Dokumentu horiek, LPP berrikustearekin batera, elkar indartzen dute funtsezko zenbait alderditan, hala nola konektibitate ekologikoan, lurzoruen kudeaketa eraginkorrean, mugikortasun eredu jasangarrien sustapenean edo klima aldaketaren aurrean lurralde erresilientzia hobetzean, LPP udalaz gaindiko lotura tresna gisa jardunez.

4.2 Ingurumenaren egungo egoera

Erdialdeko Arabako LPPren berrikuspenaren ingurumen-diagnostikoak azterketa sakona egiten du, eta ingurumen-garrantzi handiko alderdiak deskribatzen ditu, hala nola ingurune fisikoa, natura- eta kultura-ondarea, paisaia, ingurumen-arriskuak eta -arazoak, baita beste ingurumen-baldintzatzaile batzuk ere, hala nola baliabide

Era berean, jarduera ekonomiko berriak ezartzeko, LPPk hamaika eragiketa estrategiko identifikatzen ditu irisgarritasun-baldintza optimoak, nodo logistikoekiko hurbiltasuna eta funtsezko sektoreekin konektatzeko gaitasuna dituzten enklabeetan. Eredu horiek hautatzean, ekologia- edo nekazaritza-balio handiko lurak hartzea saihestu da, eta paisaia integratzea, energia-eraginkortasuna eta iraunkortasun-irizpideetara egokitzea hartu dira kontuan.

Alternatiben azterketa- eta hautaketa-prozesu hori Irismen-agiriaren printzipioen arabera garatu da, eta lurralde-plangintza koherentea, ingurumen-balioekiko errespetuzkoa eta lurraldearen beharretara egokitua bermatzen du.

4.6 Ingurumena zaintzeko programa

IEEk ingurumena zaintzeko programa bat du, planaren ingurumen-helburuak benetan betetzen direla bermatzeko eta aurreikusitako zehaztapenak behar bezala aplikatzen direla ziurtatzeko. Programa hori irismen-dokumentuan ezarritakoaren arabera da, eta funtsezko tresna da proposatutako lurralde-eredua ezartzean sortutako ingurumen-eraginak etengabe ebaluatzeko.

Planaren jardura-ildo nagusien artean, planean jasotako prebentzio-, zuzenketa- eta konpentsazio-neurrien aplikazioa gainbegiratzea dago, bai planaren garapen-fasean, bai garapen-fasetik eratorritako hirigintza- eta sektore-tresnetan. Gainbegiratze hori jarraipen sistematiko eta koordinatu baten bidez egingo da, hasierako helburuekiko desbideratzeak detektatzeko eta, beharrezkoa denean, neurri gehigarriak aktibatzeko.

Halaber, programaren helburua da ingurumen-faktore garrantzitsuenen bilakaera behatzea eta hasieran aurreikusi ez ziren ondorioen jarraipen espezifikoak egitea. Funtzio horri esker, planaren kudeaketa detektatutako aldaketetara egokitu ahal izango da, eta nahi ez diren inpaktuak minimizatzen eta eragin positiboak indartzen lagunduko du.

Horretarako, ingurumen-alderdi sentikorren lotutako adierazle espezifikoak ezarriko dira, baita erreferentzia-balioak, datuak biltzeko metodoak eta maiztasun zehatzak ere. Sistema horri esker, objektiboki ebaluatu ahal izango da ingurumen-helburuen betetze-maila, eta planaren indarraldi osoan erabaki arrazoituak hartzea erraztuko du.

Programa bat dator Ingurumen Azterketa Estrategikoan aurreikusitako neurriekin, eta erreferentziazko ingurumen-plangintzako beste tresna batzuekin integratuko da, hala nola Klima Araba 2050 Estrategiarekin, Arabako Lurralde Historikoko Azpiegitura Berdearen Planarekin eta aplikatu beharreko LAPEkin. Hala, ikuspegi koordinatua, eraginkorra eta ingurumen-jasangarritasunaren arloan indarrean dagoen araudira egokitua bermatzen da.

4.7 Laburpen ez-teknikoa

Dokumentuan jasotako ingurumen-eduki nagusiak laburbilduta, modu ulergarrian eta argian jasotzen ditu dokumentu horrek, eta IEEn prozesuaren ikuspegi orokorra eta eskuragarria ematen du.

Proposatutako lurralde-eredu berria lurzoruen erabilera eraginkor eta jasangarriago batean oinarritzen da, antolamendu trinko eta konektatuaren aldeko apustua eginez, hiri-sakabanaketa murriztuz eta mugikortasun jasangarria hobetuz. Trantsizio energetikoari ekiteko, jardura ekonomikoen kokapenean eta hiri-hazkundean, dagoeneko eraldatuta

Horretarako, erakusketa ibiltari bat antolatu zen esparruko bost koadriletan, Eusko Jaurlaritzako eta erredakzio-taldeko teknikariek dinamizatutako eztabaida-saio irekiekin batera. Saio horietan, planaren edukia azaldu zen, eta galderei erantzun zitzairen. Aldi berean, kanal digitalak jarri ziren Eusko Jaurlaritzaren webgunearen eta Irekia plataformaren bidez, baita dibulgazio-materialak eta formularioak ere, modu presentzialean eta linean parte hartzea errazteko.

Horren ondorioz, 39 alegazio- eta behaketa-idazki jaso ziren hainbat eragileren eskutik: administrazio publikoak (maila guztietakoak), administrazio-batzarrak, erakunde sektorialak, elkarteak eta herritar indibidualak. Ekarpen horiek dagokien txostenean sistematizatu eta baloratu ziren, eta LPPren behin betiko dokumentua hobetzen eta teknikoki integratzen lagundu dute.

Ingurumen-izapideen esparruko idatziak

- Escr. 1 – Kantauriko Konfederazio Hidrografikoa
- Escr. 3 – AFA. Nekazaritza Garatzeko Zerbitzua
- Escr. 4 – Ebroko Konfederazio Hidrografikoa
- Escr. 6 – Uraren Euskal Agentzia (URA)
- Escr. 7 – Bizkaiko AFA. Nekazaritza Zerbitzua
- Escr. 12 – AFA. Ondare Naturalaren Zerbitzua
- Escr. 14 – Bizkaiko Foru Aldundia. Ingurumena
- Escr. 31 – Eusko Jaurlaritza. Larrialdiak eta Meteorologia
- Escr. 34 – Arabako Mendiak Aske
- Escr. 35 – Iberdrola Renovables Energía
- Escr. 36 – Eusko Jaurlaritza. Kultura Ondarea
- Escr. 37 – URA – Uraren Euskal Agentzia
- Escr. 38 – Kantauriko Konfederazio Hidrografikoa (beste sarrera bat URA)

Plangintzarekin, azpiegiturarekin eta lurralde-antolamenduarekin zuzenean lotutako oharra aurkeztu dituzten erakundeak.

- Escr. 2 – AFA. Errepide Zerbitzua
- Escr. 5 – Telekomunikazioetako Estatu Idazkaritza (Eusko Jaurlaritza) (Espainia)
- Escr. 13 – Bizkaiko Foru Aldundia. Lurralde Antolamendua
- Escr. 16 – AFA. Errepide Zerbitzua (bigarren sarrera)
- Escr. 18 – AFA. Lurralde Antolamendua eta Hirigintza

- Escr. 21 – Gobernuaren Arabako Ordezkariordeztza
- Escr. 33 – Atalaya Territorio S.L.
- Escr. 39 – Aireportuen eta Aire Nabigazioaren Zuzendariordeztza Nagusia

Udalen idazkiak

Ingurumen- eta antolamendu-gaiekin zuzenean lotutako iritzia aurkeztu dituzten udalak.

- Escr. 10 – Arratzua-Ubarrundiako Udala
- Escr. 17 – Urizaharrako Udala
- Escr. 19 – Aguraingo Udala
- Escr. 20 – Barrundiako Udala
- Escr. 25 – Iruraiz-Gaunako Udala
- Escr. 26 – Donemiliagako Udala
- Escr. 27 – Asparrenako Udala
- Escr. 29 – Gasteizko Udala
- Escr. 32 – Dulantziko Udala

Beste idazki batzuk

Administrazio-batzarrak:

- Escr. 8 – Apodaka
- Escr. 15 – Gereña
- Escr. 22 – Manurga
- Escr. 28 – Mendijur

Alderdiak / kargu publikoak:

- Escr. 24 – EH Bildu Araba (Eva López de Arroyabe)
- Escr. 30 – EH Bildu Bernedo (Unai Sáez de Ocariz)

Partikularrak:

- Escr. 9 – Jon Txopitea Zugadi
- Escr. 23 – María Ángeles Lorenzo Menchaca

Kultur Ondarea:

- Escr. 11 – Museoen eta Arkeologiaren Zerbitzua. Nafarroako Foru Aldundia.

5.2.1 Ingurumen-izapideen esparruko idatziak

Erakundea	Alegazioaren laburpena	Gogoetak	Ondorioak (LPPrekin koordinatuta)
Kantauriko Konfederazio Hidrografikoa (Escr. 1)	Aldeko txostena eman du, ez baitu eraginik izan bere eskumeneko ubideetan. Hala ere, araudi hidraulikoa zorrotz betetzea eskatzen du: polizia-gunean alde aurreko baimena, isurketa kutsagarrien debekua eta uren kalitatearen bermea.	Erabat sektoriala den alegazioa. Udal-plangintzaren segurtasun juridikoa indartzeko erabilgarritasun operatiboa baloratzen da.	Baldintzak LPPren 1. Eranskinean sartu dira, uren arloko nahitaezko sektore-zehaztapen gisa.
AFA Nekazaritza Garatzeko Zerbitzua (Escr. 3)	Energia berriztagarrien instalazioak ezartzeko egokitzat jotzen diren eremuak (bereziki fotovoltaikoak) eta balio agrologiko handia duten eremuak bat datozela ohartarazten du. Horrek elikadura burujabetzan, lur emankorren eskuragarritasunean eta landa eremuaren orekan izan lezakeen eraginari buruz hausnartzeko eskatu du, baita lurraldearen erabilera energetiko eta produktiboen arteko bateragarritasun bermeak sartzeko ere.	Alegazioa bat dator LAAetan eta Nekazaritza eta Basogintzaren LAPea jasotako lurralde-iraunkortasunaren printzipioekin. Ikuspegi sektorial estrategikoa du, lehentasuna ematen baitio lurzorua nekazaritza-erabilerari, energia ezartzeak gero eta presio handiagoa egiten duen testuinguru batean. LPPk dagoeneko aztertzen ditu gainjartze horiek bere diagnostikoan (91-93 grafikoak) eta 4.2 eta 6.3 ataletan, baina egokitzat jotzen da hausnarketa hori indartzea.	Artikuluak aldatzen ez badira ere, memoriaren 6.6.2.3 atala berariazko paragrafo batekin zabaltzen da, eta bertan ezartzen da energia berriztagarrietarako instalazioen kokapenak saihestu egin behar duela, ahal den neurrian, balio agrologiko handiko lurzoruetan ezartzea. Haztapen hori hirigintza-planeamenduko eragin-azterlanen eta etorkizuneko erabakien parte izan beharko da, dokumentu arauemaitan sartutako berriztagarrien lokalizazio-irizpideei buruzko eranskinean islatzen den bezala.
Ebroko Ur Konfederazioa. (Escr. 4)	Berretsi URAk LPPren berrikuspenari buruz egindako txostena, zenbait baldintza tekniko lotesle erantsita. Besteak beste, hauek: urpean geratzeko arriskua duten eremuetako hiri-hazkunderen perimetroak zuzentzea (bereziki, Arasur, Lantaron eta Miñañon); planaren kartografian urpean gera daitezkeen eremuak sartzeari; Alegria-Dulantziko eta Burgeluko saneamendua Gasteizko sarera konektatzeko proposamena, Arabako Ur Berdeen eta Urbazterren Plan Gidariaren arabera.	Alegazio tekniko oso zehatza da, eta guztiz koherentea da LPPk arrisku hidrikoaren kudeaketari eta klima-alaketara egokitzeari buruz duen ikuspegiarekin. Planteatutako baldintzek memoriari, kartografiari eta garapen-eremuak mugatzeko irizpideei eragiten diete.	Bere osotasunean estimatzen da. Antolamendu-planoak eguneratu dira (ORD.5, INF 1.6 eta ORD 1.3). Memorian, 6.6.1.2 atala indartzeko, saneamendu-irtenbide espezifikoak eta uholdeen aurkako prebentzio-neurriak sartu dira, eta, gainera, Ebroko 2022-2027ko Plan Hidrologikoari eta haren Uholde Arriskua Kudeatzeko Planari buruzko erreferentziak gehitu dira, klima-alaketaren egoerei aurre egiteko zuhurtasun-printzipioaren arabera.
Uraren Euskal Agentzia (URA) (Escr. 6)	Kudeaketa-hitzarmenaren arabera, Eusko Jaurlaritzaren	Administrazio-idazkia. Ez du zuzeneko kontsiderazio teknikorik egiten. Helburua da	Ez du aldaketarik sortzen LPPn. Espedientean duen

Erakundea	Alegazioaren laburpena	Gogoetak	Ondorioak (LPPrekin koordinatuta)
	eta konfederazioen arteko bitartekaritza-lana egingo duela jakinarazi du.	erakunde arteko prozedura jasota uztea, uren arloko ingurumen-izapideen legezketasuna ziurtatzeko.	prozedurazko rola jasota uzten da.
Bizkaiko AFA. Nekazaritza Zerbitzua (Escr. 7)	Balio agrologiko handiko nekazaritza-lurrak beste erabilera batzuetara birkalifikatzea saihestea gomendatzen du. Konpentsazio-neurriak proposatzen ditu, hala nola lurzoru degradatuak berreskuratzea, landa-azpiegiturak hobetzea eta lurzoru publikoak lur-bankuari lagatzea, ekoizpen-gaitasuna duen lurzoruaren galera minimizatzeko.	Alegazioa guztiz bat dator planaren filosofiarekin eta Nekazaritza eta Elikadura Politikari buruzko 17/2008 Legeak ezarritako sektore-esparruarekin. Nekazaritza - eta basogintza-lurraren defentsa aktiboa baliabide estrategiko gisa indartzea bat dator memoriako 6.3.2 eta 6.9.2.5 ataletako zehaztapenekin. Bertan, ekoizpen-sistema jasangarrien alde eta lurra eskuratzeko gobernantza egokitzalearen alde egiten da.	Artikuluak ez dira aldatzen, baina memorian landa-lurzorua eusteko eta babesteko ikuspegia indartzen da. Horrez gain, lur-bankuak eta lurzoruak berreskuratzeke neurriak bezalako tresnen erabilera aipatzen da, lurraldearen nekazaritza-funtzionaltasuna eta funtzionaltasun ekologikoa bermatzeko.
AFA Ondare Naturaleko Zerbitzua (Escr. 12)	Azpiegitura berdearen funtzionaltasun ekologikoa indartzea, korridore naturalen jarraipena bermatzea eta azpiegitura grisek biodibertsitatean duten inaktu metakor eta sinergikoak prebenitzea eskatu du. Bi sareen arteko gatazka guneak xehetasun handiagoz identifikatzea proposatu du, eta lurraldearen konektibitate eta erresilientzia ekologikoa bultzatuko duten neurri zuzentzaileak ezartzea.	Alegazio hori oso sendoa da ikuspuntu teknikitik eta ingurumenaren ikuspegitik, eta bat dator LPPren helburu estrategikoekin. EAEko Azpiegitura Berdearen Estrategiak (2016) eta LAAK (2019) zehaztutako esparruarekin bat dator, eta lurralde-matrizean sistema berdeen eta grisen tratamendu integratuaren beharra indartzen duten argudioak ematen ditu.	Alegazioa onartu egin da. Memoriaren 6.2.2.3 atala zabaldu egin da, eta azpiegitura berdearen eta grisaren arteko elkargune nagusien karakterizazio xehea egin da, hala nola Arasur, Entzia, Murgia eta Jundizekoa. Zatitutako eremuetako konektibitate ekologikoa diseinatzeko eta habitaten leheneratze funtzionaleko irizpideak indartu dira, eta zenbait irtenbide proposatu dira, hala nola ekoizubiak, funtzio anitzeko pasabideak edo korridore naturalizatuak. Araudiaren 12.5 artikuluekin gurutzatutako erreferentzia ere txertatzen da; artikulua horretan etorkizuneko hirigintza- eta azpiegitura-garapenetan interferentzia horiek aztertzeke eta arintzeke nahitaezketasuna ezartzen da.

Erakundea	Alegazioaren laburpena	Gogoetak	Ondorioak (LPPrekin koordinatuta)
Bizkaiko Foru Aldundia. Ingurumena (Escr. 14)	Udalen arteko eta eskualdeetako korridoreen funtzionaltasun ekologikoa babestu eta finkatzeko beharra berretsi du. Azpiegitura linealen ugaritzeagatik habitaten zatikatzeta saihestea eta konektibitate ekologikoa bermatzeko eskatu du, lurralde matrizearen irizpide egituratzaile gisa. Sare berdeen eta udalaz gaindiko plangintzaren arteko koordinazio handiagoa proposatzen du, arreta berezia jarritz Otxandio-Ubide inguruaren eta Gorbeiaiko parke naturalaren arteko trantsizio-ardatzetan, non Bizkaiko Azpiegitura Berde eta Urdinaren Planaren proposamenak gainjartzen diren.	LPPren helburu estrategikoekin bat datorren alegazio teknikoa da, eta Natura Ondarearen Zerbitzuak planteatutakoaren osagarria. Hori sartzeak lurralde-konektibitatearen logika indartzen du eskualde mailan eta mugaz gaindi, bereziki Gorbeiaiko mendilerroaren, Otxandioaren eta Urkiolaren eremuan. Indartu egiten ditu LPPk matrize ekologikoari buruz egindako proposamenak, lurralde-sistema funtzionalari laguntzeko oinarritzko azpiegitura den aldetik.	Oharrak onartzen dira. Bizkaiko Azpiegitura Berde eta Urdinaren Planari erreferentzia zuzenak egiten zaizkio, eta memoriaren 6.2.2.1.3 atala indartu egiten da, parke naturalak eta Bizkaia-ekin muga egiten duten eremuak lotzeko korridoreak identifikatuz (Gorbeia-Urkiola ardatza, adibidez). Gainera, arau-dokumentuaren 12. artikuluan irizpideak eguneratu dira, hirigintzako edo azpiegiturarako jarduketetan zatiketa ekologikoa saihesteko betebeharra sartzeko, eta, horretarako, faunaren pasabideak, funtzio anitzeko konektoreak eta leheneratze ekologikoak artikulatu dira marruskadura-puntuetan.
Eusko Jaurlaritza. Larrialdiak eta Meteorologia (Escr. 31)	Epea kanpo bada ere, eskatu du LPPn kontuan har daitezela 840/2015 EDTik eratorritako babes-eremuak, substantzia arriskutsuek eragindako arrisku teknologikoei buruzkoak. geoEuskadiren kartografia eguneratua (SEVESO arrisku-mapak) nahitaez erabiltzea proposatzen du, kanpoko larrialdi-planak dituzten instalazioen segurtasun-distantziak eta esku hartzeko erradioa zehazteko, eta denboran alda daitezkeela eta plano estatikoetan soilik finkatu behar ez direla azpimarratzen du.	Ekarpina araututako alditik kanpo jaso bada ere, eduki teknikoagatik eta arriskuen prebentzioan izan dezakeen erabilgarritasunagatik baloratzen da. Lurralde Plan Partzialaren memoriaren 6.2.1.3 ataleko helburuekin bat dator, zeinak arrisku natural, teknologiko eta klimatikoetatik datozen baldintzatzaileak eta horiei lotutako tresna sektorialak lurralde-plangintzan integratzeko beharra ezartzen baitu.	Dokumentu arauemailearen 20.3.h.iv artikulua, alegazio horren ondoren, arrisku teknologikoen prebentzioaren arloan distantziak eta zehaztapenak egiaztatzeko behar esplizituak jasotzen du, geoEuskadin eskuragarri dagoen kartografia ofiziala etorkizuneko plangintza-jardueretarako edo inguruan erabilera kalteberak ezartzeko erreferentzia-iturri gisa erabiliz.
	LPPk proposatutako lurralde-eta energia-ereduaren aurkako erabateko gaitzespena adierazten du. Aurreikusitako energia berriztagarri eta logistikoaren proiektuek Lautadako paisaian, biodibertsitatean, nekazaritzako ekosistemetan eta gizarte- eta lurralde-orekan eragingo dituzten inpaktuak salatzen ditu. Garapen handien ikuspegia	Alegazioa epea kanpo aurkeztu bada ere, herritarren parte-hartzearen ikuspuntutik garrantzitsutzat jotzen da. Eskala handiko energia-hedapenaren eraginei buruzko sentikortasun hedatua adierazten du. Arau-proposamen zehatzik egiten ez badu ere, metatze-arriskueta eta energia-garapenaren eta lurralde-osotasunaren arteko	Araudian eta zonifikazioan ez da aldaketarik egin. Hala ere, memoriaren diskurtsoa indartzen da, eta arreta handiagoa jartzen zaie energia-azpiegituren metatze- eta sinergia-efektuei eta paisaiekin, sistema ekologikoekin eta landa-komunitateekin duten interakzioari. Gainera, instalazio berriek ingurumen

Erakundea	Alegazioaren laburpena	Gogoetak	Ondorioak (LPPrekin koordinatuta)
Arabako Mendiak Aske (Escr. 34)	zein lurraldearen gaineko tokiko kontrolaren galera zailentzen jartzen ditu, eta burujabetza energetikoan, autokontsumoan eta eskala komunitarioan oinarritutako ereduak proposatzen du.	kontraesanetan jartzen du arreta, eta LPPk hainbat ikuspegitatik lantzen ditu gai horiek 6.1, 6.6.2 eta 6.9.2.4 ataletan.	eta kultura ingurunea errespetatzearen garrantzia nabarmentzen da, dagoeneko aldatuta dauden lurzoruetan banatutako sorkuntza berriztagarria sustatuz eta trantsizio energetikoan tokian tokiko parte-hartzea sustatuz.
Iberdrola Renovables Energia (Escr. 35)	Energia berriztagarriak ezartzeko LPPren lurralde azterketan aplikatutako irizpide tekniko eta kartografikoak berrikustea eskatu du. Zehazki, 2050erako ikuspegia kontuan hartzea eskatzen du alternatibak aukeratzean (3. aukera baino asmo handiagoko beste batzuk baloratuz), % 15etik gorako maldak dituzten lurretan fotovoltaiakoak ezartzeko aukera ematea, eta Energia Berriztagarrien LAPari aurrez egindako alegazioak kontuan hartzea.	Funtsezko alderdi metodologikoak azpimarratzen ditu, hala nola, malden tratamendua, arau-malgutasuna eta epe luzeko plangintza sektorialeko agertokiekiko koherentzia. Agiriak jada jasotzen ditu, 6.6.2.3 eta 25. artikuluetan, instalazioen kokapen optimoari, lurralde-bateragarritasunari eta begi-eta paisaia-inpaktuaren mugei buruzko analisi espezifikoak.	Araudiaren 25. artikuluan tratamendua berrantolatuta da, eraginkortasuna bermatzeko, LAParen epeak gorabehera, eta ZLSak mantendu egin dira 0.05 eta 0.07 planoetan, egokitze-antolamenduko irizpideak sartuta eta nekazaritza-jarduera nagusiaren mendeko nekazaritza- eta basogintza-garapena izateko aukerarekin.
Eusko Jaurlaritza. Kultur Ondarea (Escr. 36)	Kultur ondarearen irudikapena nabarmen hobetzea eskatzen du, bereziki arkeologikoa, antolamendu planoetan ageri ez diren elementuak barne. Euskal Kultura Ondarearen Zentroko zerrenda ofizialak erreferentzia gisa erabiltzea eta Euskal Kultura Ondareari buruzko 6/2019 Legea LPPren garapen eta gauzatze osoan betetzen dela bermatzea eskatu du.	Teknikoki eta juridikoki ongi oinarritutako alegazioa da. Ikuspegi koherentea ematen du indarrean dauden lege-eskakizunekin eta babes eraginkorra ziurtatzeko beharrezkin, baita oraindik aitortu gabeko edo eskala-mugengatik grafikoki adierazi gabeko ondasunetarako ere. Proposamenak indartu egiten du lurralde-plangintzaren eta sektore-katalogo ofizialen arteko lotura.	Memoria eguneratu da (6.5 eta 6.5.2), eta argitu da LPPren kartografiak kultura-ondarearen zati bat baino ez duela erakusten, eta informazio osoa Euskal Kultura Ondarearen Zentroaren inbentarioetan dagoela. Gainera, 31. artikulua eguneratu da adierazteko edozein esku-hartze zentro horrekin koordinatu behar dela eta indarrean dauden babesak errespetatu behar direla, nahiz eta grafikoki adierazita ez egon.
URA – Uraren Euskal	Berretsi egiten du bere funtzio teknikoa, konfederazio hidrografikoek igorritako txosten sektorialen igorle gisa. bi zuzenketa tekniko proposatzen dira: 5. antolamendu-planoa doitzea, Dulantzi eta Burgeluren eta Gasteizen arteko saneamendulotura behar bezala islatzeko, eta Kuartango eta Mimbredo artean Baia ibaia urak har	Idatzia nagusiki prozedurazkoa den arren, erantsitako bi ohar teknikoak beharrezkotzat, garrantzitsutzat eta LPPk antolamendu hidraulikoaren eta arriskuen prebentzioaren arloan dituen helburuekin bateragarritzat jotzen dira. Planoen eta memoriaren edukiaren arteko koherentzia indartzen dute, bai eta Plan Hidrologikoaren eta Uholde	Bi ekarpenak zenbatetsi dira. ORD.5 planoaren berrikusi da, Alegria-Dulantzi eta Burgeluko saneamenduari buruzko memoria (6.6.1.2 atala) proposatutako irtenbide teknikoarekin koherentea dela bermatzeko. Era berean, Kuartango eta Mimbredo arteko Baia ibaia inbentario kartografia osatzen da INF

Erakundea	Alegazioaren laburpena	Gogoetak	Ondorioak (LPPrekin koordinatuta)
Agentzia (Escr. 37)	ditzakeen eremuen kartografia osatzea.	Arriskua Kudeatzeko Planaren irizpideekiko lerrokadura ere.	1.6 eta ORD 1.3 planoetan, arrisku hidrikoa duten eremuak behar bezala islatzeko.
Kantauriko Konfederazio Hidrografikoa (Escr. 38)	Escr-ean ezarritako baldintzak berretsi ditu. 1. alde aurreko txostenaren baliozkotasuna berretsiz: aurretiko baimena, isurketa debekatuak eta uren kalitatearen betetzea. Ez du ohar osagarririk gehitzen	Alegazio bikoiztua, baieztape tekniko gisa.	1. eranskinean "Uren sektorea" epigrafean jasotakoari eusten zaio, arlo hidraulikoan nahitaez bete beharreko sektore-baldintza gisa.

5.2.2 Planaren tramitazioaren esparruko idatziak

Erakundea	Alegazioaren laburpena	Gogoetak	Ondorioak (LPPrekin koordinatuta)
AFA Errepide Zerbitzua (Escr. 2)	Errepideen tratamendua LPPn zehatz-mehatz eguneratzea proposatzen du, eta, horretarako, Arabako Errepideen Plan Integrala (2016-2027) eta Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Plan Orokorra (2017-2028) berariaz sartzea, bide-sarearen luzerari buruzko datuak zuzentzea, bideen jabari publikoaren ondoriozko afekzioak sartzea eta onartutako 2023 LPSren arabera bizikleta-bideen mapa eguneratzea eskatzen du. Gainera, bide-sistemari eragiten dioten jardueren kontrolean eta baimenean Zerbitzuak duen zeregina indartzearen garrantzia azpimarratzen du.	Alegazioa teknikoki eta estrategikoki sendoa da, foru eta autonomia mailako bideen plangintza proposatutako lurralde eremuan hobeto integratzeko aukera ematen baitu. Ikuspegi sektorial zorrotza ematen du, dokumentuaren funtzionaltasuna eta etorkizunean udalerrri mailan izango duen eraginkortasuna indartzen duena. LAAek ezarritako administrazioen arteko koordinazioaren eta arauen arteko hierarkiaren printzipioarekin bat egiten du.	3.1.2 eta 4.1 ataletan aipatutako plan sektorialak sartu dira. Bide-sarearen datuak 4.3.2. ataleko koadroetan eguneratu dira. 38. grafikoaren ordezt, onartutako Bizikleta Bideen eta Ibilbide Berdeen LAParen mapa ofiziala jarri da. Gainera, 6.2.2.3 atalean, bide-sistemari eragiten dion esku-hartze orok AFaren Errepide Zerbitzuaren berariazko baimena izan beharko duela ezartzen da, ingurunearekin integrazio egokia eta lurralde-iragazkortasuna ziurtatzen duten xehetasun-azterketak barne.

Erakundea	Alegazioaren laburpena	Gogoetak	Ondorioak (LPPrekin koordinatuta)
AFA Errepide Zerbitzua (Escr. 16)	PCUei buruzko berariazko zuzenketak proposatzen ditu, hala nola Goiaín, Agurain, Lantaron eta abarretako bideen jabari publikoko lurzorua kentzea. Murritzketak proposatu ditu energia berriztagarrien kokapenari buruz, doikuntzak egin dira bizikleta-bideetan eta puntualizazioak osatu dira udal-fitxetan.	Alegazioa egokitzen da teknikoki irimotzat jotzen da. Plangintzaren garapenean bateragarritasun funtzionalei buruzko argitasuna ematen du, eta sektoreko legeriarekiko mendekotasunaren printzipioa azpimarratzen du. Araudi grafikoa eta idatzia indarrean dagoen bide-plangintzara egokitzeko beharra ere indartzen du.	Arau-zuzenketak sartu dira memoriaren 36. artikuluan eta 6.6.2.3 atalean, instalazioak bide-afekzio eremuen barruan kokatzea saihesteko. Dagozkien grafikoak eguneratzen dira (INF eta ORD), PCUetan eskatutako salbuespenak islatzeko. Era berean, aurreikusitako bide-jarduketak jasotzen dituzten udal-fitxak osatzen dira, eta AFaren onarpena izateko berariazko eskakizuna erabartzen da, bide publikoetatik edozein garapen berritara sartzeko.
Telekomunikazioetako Estatu Idazkaritza (Escr. 5)	Eranskin bat bidali du, ohar orokorrak jasotzen dituen, Telekomunikazioei buruzko 11/2022 Lege Orokorra behar bezala aplikatzeari buruz, sareen hedapenari eta hirigintza-plangintzak araudi sektorial honekin duen bateragarritasunari dagokienez. Telekomunikazioetarako sarbide unibertsala oztopatzen duten paisaia edo ondare arrazoiengatik arrazoirik gabeko murritzketarik ez ezartzea bermatzeko eskatu du.	Alegazioa ekarpen instituzional egoki gisa baloratzen da, Estatuko legedia betetzen dela bermatzeko. LPPk ez du ezartzen baimentzeko prozedurarik, eta ez du ematen telekomunikazio-azpiegituren gaineko eskubide espezifikorik; beraz, ez du gatazkarik legearekin, baina aitortu behar du lehentasuna duela araudian.	LPPren arau-eranskinean, telekomunikazioei buruzko berariazko atal bat sartu da, eta berariaz gogorazti da 11/2022 Legea loteslea dela LPPtik eratorritako hirigintza-plangintzarako. Gainera, argitu da paisaiari buruzko orientazioek ez dutela izaera murritzalea, gomendiozkoa baizik, eta malgutasunez interpretatu behar direla, ministerioetan aplikatu beharreko gidaren arabera.
Bizkaiko Foru Aldundia. Lurralde Antolamendua (Escr. 13)	LPPren eta Bizkaiko mugakide diren plangintza-tresnen arteko koordinazioa indartzea eskatu du, bereziki eremu funtzionalaren barruan dauden Ubide eta Otxandio udalerriek dagokienez. Arratia-Durangaldeko LPParekin eta LAAekin dituen loturak argitzeko eskatu du, eta Gorbeia inguruko korridore ekologiko eta funtzionalaren espezifikotasuna kontuan hartzeko, baita Bizkaiko Landa Eremuen Inbentariotik eratorritako irizpideak ere.	Lurralde-koherentzia aldarrikatzen du administrazio-ertzetan, LAAetan zein LPPren egitura funtzionalean jasotako funtsezko printzipioa. Gainera, bat egiten du memoriaren 6.8.6 atalean planteatutakoarekin; bertan, harreman funtzionalak identifikatzen dira mugakide diren lurraldeekin, hala nola Arratia, Durangaldea eta Trebiñurekin, eta nabarmentzen da beharrezkoa dela hitzarmenak egitea paisaiaren, azpiegitura berdearen, zerbitzuen eta mugikortasunaren arloetan baterako jarduerak egiteko.	Bizkaiarekiko lurralde harremana indartzen da zeharkako gai gisa (4.9.4. & 6.8.6), araudiaren 20.2.c artikuluko irizpideak egokitzen dira, UBLe eremu partekatuetan edo mugakideetan dituzten mugak ingurumena babesteko figurekin, Bizkaian indarrean dauden antolamendu-planekin eta partekatutako balio kultural edo funtzionalekin koordinatzen direla ziurtatzeko.

Erakundea	Alegazioaren laburpena	Gogoetak	Ondorioak (LPPrekin koordinatuta)
Lurraldearen Antolamendu eta Hirigintza Zerbitzua. AFA (Esk. 18)	Positibotzat jo du 20.4 artikuluan idazketa eguneratua, hiri-hazkundera dimentsionatzeko % 30eko irizpidea argitu baitu. 17. artikuluan Arabako herririk buruzko araudia koherenteagoa izan dadila eskatu du. Izan ere, kontraesanak ikusten ditu zenbait irizpideren orientazio- eta arau-izaeraren artean, bereziki b eta c ataletan bildutako artean. Irizpide horiek udal-plangintzan nola interpretatu behar diren argiago definitu behar da.	Alegazioa barnekoa eta baliozkotze teknikokoa da. Haren edukia baliagarria da dokumentuaren arau-koherentzia ziurtatzeko. Bat dator LPPren helburuekin, hots, kokapen-sistemaren antolamendu hierarkikoari (6.4), lurraldearen mugatze funtzionalari (6.6) eta landa-testuinguru berezietan araudia eta gomendioak nola artikulatu zehazteari buruzkoekin.	Alegazioa onartu egin da. 20.4 artikulua bere idazketa eguneratuarekin jarraitzen du, eta 17. artikulua berrikusi egiten da, bere irizpideen izaera orientagarria argitzeko, interpretazio kontraesankorrak saihestuz. Memorian, 6.4.1 atalean kokalekuen hierarkia funtzionala indartzen da, eta lurralde-eraldaketaren ardatzaren eta nukleo artikulatzaileen definizioa hobetzen da, landa- eta hiri-inguruneen dinamika garaikideetara egokitzeko eredu polizentrikoa sustatzeko tresna gisa.
Gobernuaren Arabako Ordezkariordea (Escr. 21)	2021ean eta 2022an aurkeztutako aurreko txostenen edukia berretsi du. Txosten horietan estatuko azpiegiturekin (errepideak, trenbidea, segurtasuna) koordinatuta egoteko beharra adierazi du. Ez du proposamen berririk sartu, baina plangintzaren ondorengo faseetan eta proiektuak gauzatzean koordinazio hori bermatu behar dela azpimarratu du.	Sektoreak balioztatze ekarpen instituzional gisa baloratzen da. LPPren edukian doikuntza espezifikorik proposatzen ez duen arren, lankidetzaren mekanismoak sendotzea eta etorkizuneko hirigintza-garapenetan estatuko araudira igortzea proposatzen du, bereziki mugikortasunaren, logistikaren eta azpiegitura kritikoen babesaren esparruan.	Memorian berariaz aitortzen da maila anitzeko koordinazioa garrantzitsua dela Estatuko Administrazio Orokorrekin. Estatuaren funtsezko azpiegiturei buruzko erreferentziak (A-1, AP-68, Jundizko nodo logistikoa edo trenbide-linea estrategikoak) indartuta daude 4.6.3, 6.7.2 eta 6.8.6.6 ataletan. Gainera, Estatuko azpiegiturretan edozein jarduketa egiteko, administrazio eskudunarekin koordinazio formala eduki behar da.

Erakundea	Alegazioaren laburpena	Gogoetak	Ondorioak (LPPrekin koordinatuta)
Atalaya Territorio SL (Escr. 33)	Egungo erronken aurrean (klima aldaketa, biodibertsitate galera, efizientzia energetikoa) lurralde ikuspegi kontinuista eta ez oso malgua zalantzan jartzen du. Urbanizagarri gisa edo jarduera ekonomikoetarako lurzoru gisa mugatutako lurrak kentzea/murritzea eskatzen du, balio agrologiko eta paisajistiko handiko eremuetan (Ebro bailara, Iruña-Veleia ingurua, Jundiz), bai eta egungo merkatuaren eskaerari eta baldintzei egokitutako hiri-garapenetarako irekiera handiagoa izatea ere.	Epez kanpo aurkeztua izan arren, indarrean dagoen ereduari egindako egiturazko kritikaren adierazpentzat hartzen da. Proposamen batzuk LPPren funtsezko printzipioekin kontraesanean daude (hala nola hazkundera eustea eta hutsik dagoen hiri-lurzorua leheneratzea), baina lehendik dauden irizpideak doitzeko edo indartzeko aukera ematen duten alderdiak onartzen dira. Bereziki, hutsik dauden lurzoruak okupatzeari lehentasuna emateko eta dauden industria-espazioak birsortzea sustatzeko beharra indartzen da.	Memoriaren 6.4.4 eta 6.6 atalen edukia eguneratu da, eta lurzorua erabilera eraginkorraren irizpidea finkatu da, bereziki jarduera ekonomikoetarako pakete handien esparruan. Hiri- eta industria-berroneratzean oinarritutako eragiketa estrategikoak indartzen dira, eta paisaiarako edo nekazaritza- eta abeltzaintza-ekoizpenerako balio estrategikoa duten lurzoruetan beharrezkoak ez diren sailkapenak saihesten dira.
Aireportuen eta Aire Nabigazioaren Zuzendariordetza Nagusia (Escr. 39)	Gasteizko aireportuari lotutako UKParen mugaketan doikuntzak egiteko eskatu du, Plan Zuzentzailean jasotako perimetrora egokitzeko. Halaber, eremu horren barruan baimendutako erabilera aireportu publikoarena baino ez izatea, eta zortasun aeronautikoen planoetan eta afekzio akustikoko eremuetan grafiatzea. 2025eko otsailean, zuzendariordetzaren beste idazki bat jaso zen, zeinean eskatzen baitzen Gasteizko Aireportuaren Plan Zuzentzaileko zarata-aztarnaren planoak, Logroño-Agoncillo aireportuko zortasun aeronautikoen planoak eta instalazio irratielektrikoei lotutako zortasun aeronautikoen planoak izenik gabe sar zitezela, instalazioak aerosorgailuak diren kasuan.	Teknikoki zehatza den alegazioa, aireportuen Estatuko plangintzarekin bat datorrena. Lurralde-erabilerean eta erabilera operatiboan arteko bateragarritasuna bermatzen du, gatazka funtzionalak saihesten ditu eta tokiko plangintzaren segurtasun juridikoa hobetzen du. Euskal sistema logistikokoaren nodo estrategiko bat paisaian eta ingurumenean integratzea errazten du.	Bere osotasunean onartzen da. Aireportuaren eremua Aireportuko Sistema Orokor gisa birdefinitzen da antolamendu-plano guztietan, aireportu publikoari onartutako erabilera mugatzen da, eta zortasun aeronautikoak eta eragin akustikoaren planoak gehitzen dira arau-eranskinetan (AC serieko planoak). Gainera, (6.4.4.3) memoriak indartu egiten du aireportuaren zeregin logistikoa, eta paisaia-integrazioa proposatzen du ertz berde batekin eta diseinu homogeneoko gidalerroekin, etorkizunean inguruan eraikiko diren eraikinetarako. Aipatutako 2025eko otsaileko txostenean aurkeztutako hiru planoak eranstean dira.

Erakundea	Alegazioaren laburpena	Gogoetak	Ondorioak (LPPrekin koordinatuta)
Asparrenako Udala (Escr. 27)	Lurzoru hiritarrezin gisa birsailkatutako eremu bat (J.25 eremua) hiri-lurzoru gisa sailkatzean egindako akats bat zuzentzeko eskatu du, eta Donemiliagarekin partekatutako UKPan jardura ekonomikoetarako aurreikusitako lurzoruaren handitzea zalantzan jarri du. Dagoeneko sailkatuta dagoen lurzoruaren lehenestearen alde dago udala, birsailkatze berrien aurrean.	Hiri-lurzoruari buruzko eskaerak beharrezko berrikuspen tekniko bati erantzuten diola onartzen da. Hazkunde ekonomikoari dagokionez, egungo okupazioak eta eskariak aurreikuspena justifikatzen dutela argudiatu du erredakzio-taldeak.	Kartografian egindako sailkapen-akatsa zuzendu da. UKPri dagokionez, ez dira proposatutako murrizketak onartzen, baina espedientean erakundearen arteko desadostasuna jasota uzten da, eta justifikazio tekniko indartua eranstean da memorian.
Aguraingo Udala (Escr. 19)	Udalak eskatu du eskualdeburu gisa duen lurralde-funtzioa gehiago kontuan hartzea. Hazkunde-perimetroa eta bide-jarduerak berrikustea eskatu du, eta kezka azaldu ditu industria-lurzoru mugatzeari, abiadura handiarekin konektatzeari eta haren zeregin logistikoari buruz.	Uste da alegazioan gai estrategiko garrantzitsuak aipatzen direla. Konexio logistikoaren ikuspegia bereziki baloratzen da, eta hazkunde-lurzoruaren mugapena berrikusten da.	Udalerriko fitxa eta kartografia doitzen dira, udalaz gaindiko estrategiekiko koherentzia hobetuz. Hazkunde-aurreikuspenari eusten zaio, baina sare logistikoari eusteko eta harekin lotura funtzionala izateko irizpideetara egokituta.
Barrundiako Udala (Escr. 20)	Udalak eskatzen du landa-nodo aktibo gisa duen zeregina gehiago aitortzea, eta garapen-estrategietan malgutasun handiagoa izatea proposatzen du, bereziki nekazaritzarako lurzoruarekin, lehen sektoreko jarduerekin eta landa-inguruneetako etxebizitzarekin lotuta.	Alegazioa lurralde orekaren defentsa legitimotzat jotzen da. Proposamen batzuek lurralde-antolamenduaren esparrua gainditzen badute ere, bidezkotzat jotzen da dokumentuaren diskurtsoan ñabardurak sartzea.	Memorian landa-guneen multifuntzionaltasunari buruzko erreferentzia indartzen da. Ez da kokaguneen hierarkia aldatzen, baina Barrundia bezalako udalerriek landa-ehuna mantentzeko duten zeregina onartzen da.
Iruraiz-Gaunako Udala (Escr. 25)	LPPren 17. artikulua ondo islatuta agertzen ez diren landa eremuko zenbait populazio entitatetaren tratamendua argitzea proposatu du. Garapen berrietarako gutxienezko azalerari buruzko arau-dokuntzak eta estatistiken eta etxebizitza-aurreikuspenen arteko korrelazioa hobea eskatzen ditu.	Uste da alegazioan ahaltsun tekniko bat dagoela arau-aplikazioan. Dokumentua tokiko errealitateari egokitzeko udalak egindako ahalegina baloratzen da.	Zedarritze-irizpideak argitzeko, hobekuntzak egin dira 17. artikulua ondo islatuta agertzen ez diren landa eremuko zenbait populazio entitatetaren tratamendua argitzea proposatu du. Garapen berrietarako gutxienezko azalerari buruzko arau-dokuntzak eta estatistiken eta etxebizitza-aurreikuspenen arteko korrelazioa hobea eskatzen ditu.

Erakundea	Alegazioaren laburpena	Gogoetak	Ondorioak (LPPren koordinatuta)
Unai Sáez de Ocariz - EH Bildu Bernedo (Escr. 30)	Kokaguneen hierarkia ereduaren aplikazio zurrana kritikatu du, Bernedo bezalako udalerri txikientzat kaltegarria dela iritzita. Etxebizitza eta ekonomia hazteko aukeren banaketan tratatu bidezkoagoa behar dela aldarrikatu du.	Lurralde-kohesioaren ikuspegitik aztertzen da. Aldarrikapena ulertzen bada ere, hierarkiak lurralde sakabanaketa ekiditeko mantendu behar diren eraginkortasun funtzional eta jasangarritasun irizpideei erantzuten diela uste da.	Ez da kokalekuen hierarkia-egitura aldatzen, baina behaketa jasotzen da LPPren jarraipenaren zati gisa. Gogorarazten da udal plangintzak ereduaren aplikazio zehatza modulatzeko ahalmena izango duela.
Museoen eta Arkeologiaren Zerbitzua – AFA (Escr. 11)	Dokumentuan ondare arkeologikoaren kontsiderazioa indartzea eskatu du, bai prebentzioaren ikuspegitik, bai proposamenaren ikuspegitik. Zehaztasun handiagoa eskatu du babes neurrietan, ordenazioan integrazioan eta kultur ondasunen inbentarioarekin koordinazioan.	Ongi oinarritutako alegazio teknikotzat jotzen da. Dokumentuak ondarea aipatzen du, baina alegazioak osatzeko aukera ematen du, lur azpiko ondarea eta ondare arkeologikoa hobeto babesteko.	Artikuluetan eta memorian erreferentzia gehigarriak sartu dira, eta etorkizuneko esku-hartzeetan Museoen eta Arkeologiaren Zerbitzuarekin koordinatzeko beharra adierazi da. Paisaiaren Katalogoarekin eta Kultura Ondarearen Inbentarioarekin duen harremana indartu da.

Prozesu horren ondoren, Euskal Trenbide Sareak idazki bat bidali zion Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamendurako Batzordeari 2024ko abenduan, Azpiegitura Zuzendaritzaren txosten-proposamenarekin. Txosten horretan, LPPren berrikuspenaren dokumentazioan Gasteizko Trenbidearen Integrazioari buruzko Informazio Azterlanean behin betiko onartutako irtenbideak eguneratzea proposatzen du (BOE 150, 2024ko ekainaren 21ekoa).

6 Planean sartu behar diren azken zehaztapenak (DAE)

6.1 Sarrera

Atal honetan, Araba Erdialdeko Eremu Funtzionalaren LPPn sartu beharreko zehaztapen lotesleak jasotzen dira, Ingurumen Administrazioaren Zuzendaritzak 2025eko otsailaren 25eko Ebazpenaren bidez egindako Ingurumen Adierazpen Estrategikoa (EJD) betez, Ingurumen Ebaluazioari buruzko 21/2013 Legean eta Euskal Autonomia Erkidegoko Ingurumen Administrazioari buruzko 10/2021 Legean xedatutakoari jarraikiz.

IEE arruntaren prozeduraren ondorio dira zehaztapen horiek, eta lurraldea antolatzeko proposamenaren ingurumen-alderdiak behar bezala integratzen direla bermatzea dute helburu. Ingurumen Azterketa Estrategikoari buruz egindako baloraziotik eta informazio publikoaren izapidearen eta kontsulta instituzionalen esparruan egindako alegazioak eta txosten sektorialak aztertzei erantzuten dira. Ildo horretan, DAEk berariaz LPPren eduki arauemaileari, idatzizko memoriari eta dokumentazio kartografikoari erantsi beharreko baldintza multzo bat identifikatzen du, ingurumenaren eta lurraldearen arloan indarrean dagoen esparru juridiko eta estrategikoarekin koherente izango dela bermatzeko.

Azken zehaztapen horiek sartzeak indartu egiten du LPPren izaera operatiboa udalen hirigintza-planetarako eta garapen-tresnetarako erreferentzia-tresna gisa, bereziki ingurumen-balioak babesteari, hiri-hazkundera arautzeari, lurzoru estrategikoak

babesteari eta energia-azpiegiturak kokatzeari dagokienez. Atal honek zehaztaper horiek antolatu eta sistematizatzen ditu, aplikazio-eremuak bereiziz eta norainokoa argituz, benetan aplikatu daitezkeen eta erakunde eskudunek modu homogeneoan interpreta ditzaten.

6.2 LPPren berrikuspenean sartutako arau-aldaketak

6.2.1 Naturguneen babesa

DAEk azken zehaztaper lotesle batzuk jasotzen ditu, ingurumen-ondorioetarako soilik, eta Araba Erdialdeko Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren Berrikuspenean (LPP) sartu behar dira. Zehaztaper horien artean, natura-guneen babesa indartzera bideratutakoak nabarmentzen dira, eta antolamendu-, plangintza- eta kudeaketa-erregimenari buruzko erregulazio argia sartzeko beharrean zehazten dira.

Zehaztaper horien helburu nagusia da LPPren eta ingurumena kudeatzeko tresna espezifikoaren arteko gainjartze arautzaileak saihestea, bereziki, Natura 2000 Sareari, Baliabide Naturalak Antolatzeko Planari (NBAP) eta paisaia babesteko figurei dagozkienak. Halaber, planaren helburuen eta lurraldearen balio naturalen kontserbazio eraginkorraren arteko koherentzia eta bateragarritasuna bermatzea da.

DAEk berariaz xedatzen du LPPren araudiak honako hauek jaso beharko dituela:

- Baliabide Naturalak Antolatzeko Planari (NBAP) onartutako zonifikazioa duten espazio babestuen antolamendua, plangintza eta kudeaketa tresna horietara igortzen da, haien mugaketak eta erregulazioak indarrean daudela.
- Natura 2000 Sarean (KBE eta HBBE) dauden espazioak arautzeko eta kudeatzeko, haien antolamendu- eta kudeaketa-planak —onartuak edo izapidetzen ari direnak— bete behar dira, indarrean dagoen ingurumen-legerian ezarritakoaren arabera.
- Añanako diapiroko Paisaia Natural Babestua ere bere erregulazio- eta kudeaketa-tresna espezifikoaren mende dago.

Baldintza horiek LPPren berrikuspenearen artikulazio arauemailearen 11.7.a) artikuluan txertatu dira, azpiegitura berdearen ondoriozko baldintzatzaile gainjarriari buruzko epigrafearen barruan. Aldaketa horrek bermatzen du espazio horien mugaketa definizio ofizialaren arabera mantenduko dela, eta haietan eragina duen edozein lurralde- edo hirigintza-jarduera haiek arautzen dituzten ingurumen-kudeaketako tresnen mende geratuko dela.

Gainera, gehitze hori koherentea da erabilitako eskalarekin (1:100.000), eta aitortzen du espazio horien antolamenduaren garapen normatibo eta teknikoaren eskala zehatzagoari dagokiola, oro har udalerrikoa edo sektoriala. Horrela, LPPk zeregin estrategikoa eta koordinatzailea du, eta lurralde-erreferentziako esparrua ezartzen du, eskumenak inbaditu gabe eta sektore-plan espezifikoaren edukiak bikoiztu gabe.

Ondorioz, azken zehaztaper horiei esker, Erdialdeko Arabako LPPren Berrikuspeneak:

- Lurralde-plangintzaren eta ingurumen-plangintzaren arteko artikulazioa indartzea, arau-hierarkiaren printzipioa behar bezala aplikatzen dela eta indarrean dauden tresna sektorialak errespetatzen direla bermatuz.

- Ekologia-sentsibilitate handiko eremuetan erregulazio-interferentziak saihestea, eta haiengan eragina duen edozein lurralde- edo hirigintza-proposamen haien kudeaketa-planen mende dagoela ziurtatzea.
- Gune babestuak gune funtzionalaren azpiegitura berdean integratu behar ditu, jarraitutasun ekologikoari, zerbitzu ekosistemikoen babesari eta klima-aldaketaren aurkako lurralde-erresilientziari laguntzen dioten baldintzatzaile egituratzaile gisa tratatuz.

Neurri horiek LPPren ingurumen-alderdia finkatzen dute, eta biodibertsitatea kontserbatzeko helburuekin bateragarriak direla eta sektoreko legeriara eta indarrean dauden LAAetara egokitzen direla ziurtatzen dute.

6.2.2 UKPetan irizpide espezifikoak integratzea

Erdialdeko Arabako Eremu Funtzionalako LPPren berrikuspeneko DAEk zenbait azken zehaztapen ezartzen ditu hiri-hazkundearen perimetroei (PCU) berariaz dagozkienak, babestutako natura-eremuekin edo sentsibilitate ekologiko handiko eremuekin elkarrekintza kritikoak identifikatzen diren kasuetarako.

Zehaztapen horien helburua da bermatzea UKPetatik eratorritako hirigintza-garapenak ez dituela arriskuan jartzen inguruko ingurumen-balioak, bereziki Natura 2000 Sarea osatzen duten eremuei, balio ekosistemiko aitortuak dituzten ibai-eremuei edo balio estrategiko handiko nekazaritza- eta baso-eremuei lotutakoak. Ildo horretan, DAEn sartutako zehaztapenak LPPren araudian antolamenduko baldintza espezifikoak sartzera behartzen dute, arau-maila eta udaleko hirigintza-planeamenduen gaineko zuzeneko ondorio juridikoak dituztenak.

Bereziki, funtsezko bi arau-doikuntza ezarri dira, LPPren 20.3 artikuluan txertatuak:

1. Langraiz Okako UKP – Gasteiz: Salburuako ibai-ingurunearen babes

Apartatu berri bat eranstean zaio 20.3.b artikuluari, iv. apartatua, eta honela dio:

“Salburuako KBE/HBBEko babes-eremu periferikoan (UKPan dago), Errekaleor eta San Tomaseko ibai-ibilguen inguruko 50 metroko egoera naturala, gutxienez, bermatuko da, eta, ahal dela, berdeguneak jarriko dira.”

Gasteizko Eratzun Berdearen inguruko ibai-korridoreen jarraipen ekologikoa eta inguruko landa-eremuarekiko lotura bermatzeko beharrari erantzuten dio neurri horrek, Natura 2000 Sarearen kudeaketa-esparruak eskatzen duen moduan. LPPren araudian sartzeak indartu egiten du babes-zerrenda horren izaera loteslea, eta UKPren geroko edozein garapen hura benetan errespetatzera baldintzatzen du.

2. Asparrena – Donemiliaga UKP: Arabako Lautadako Uharte-Hariztiak KBEaren ingurunea zaintzea

20.3.g.ii artikuluan, idazketa aldatzen da, honako hau berariaz jasotzeko:

“Arakil ibaiaren KBEko eta Arabako Lautadako Robledales Isla KBEko Natura 2000 Sarean sartutako lurak errespetatuko dira, baita KBE horien babes-eremu periferikoaren barruan kontsolidatutako industria-eremuak ez diren espazioak ere, eta perimetroaren barruko landaretza autoktonoko eremuak kontserbatuko dira. UKPn dagoen lubakia zaintzen saiatuko gara, eta esku-hartzeak lehendik dagoen jarduera finkatzera eta indartzera bideratuko ditugu, bai eta proposamen berriak UKPren hego-mendebaldera ere.”

Zehaztapen horrek UKPren barruko hazkunde-muga onargarriak sendotzen ditu, eta garapen-plangintzari KBERen kontserbazio-helburuekiko bateragarritasunaren ebaluazio zorrotza ezartzen dio, kontsolidazioari zabalkundearen gainetik lehentasuna emanez eta etorkizuneko jardueretarako lehentasunezko orientazio espaziala definituz.

Bi zehaztapen horiek bat datoz IDEk berak xedatutakoarekin. Izan ere, HJPan eremu bat sartzeak ez dakar, automatikoki, haren hirigintza-eraldaketa, eta ez du garapen-eskubiderik ematen; aitzitik, indarrean dagoen sektore- eta ingurumen-araudiaren mendeko plangintza-prozesuak hasteko aukera ematen du, baldintza jakin batzuetan.

Berariazko irizpide horiek LPPren artikuluetan txertatzeak helburu hauek ditu:

- Gune babestuei eta korridore ekologikoei zuzenean edo zeharka eragitea saihestea, eta hirigintza-plangintzaren hasierako fasetik txertatu behar diren prebentzio-neurriak ezartzea.
- Arauen hierarkia indartzea, UKPetan aurreikusitako garapenak indarrean dauden ingurumen-kudeaketako tresnen erabakien mende jarritz.
- Hiri-hazkundeari espazio- eta funtzio-mugak ezartzea, balio ekologiko handiko edo nekazaritza- eta baso-balio handiko lurzoruen artifizializazioa saihestuz.
- LPPren eginkizuna sendotzea tresna estrategiko gisa, hiri-hazkundea lurralde-orekaren eta ingurumen-iraunkortasunaren logikatik artikulatzen baitu, Lurralde Antolamenduko Gidalerroen (LAG) printzipio gidarien arabera.

Azken batean, azken zehaztapen horiek bermatzen dute Araba Erdialdeko eremu funtzionaleko UKPen mugaketa eta etorkizuneko kudeaketa eremu babestuek kontserbatzeko helburuekin bat etorritik egingo dela, ingurumen-zuhertasuneko irizpideak kontuan hartuta eta lehendik dauden ekosistemetan inpaktu esanguratsurik eragin gabe.

6.2.3 Lurzoruen erabilaren erregulazioa

Araba Erdialdeko Eremu Funtzionalako LPPren Berrikuspeneko AEDk azken zehaztapen espezifikoak ezartzen du, ingurune fisikoan lurzoruen erabilera arautzeko buruzkoa, LAAen 3.4 artikuluan xedatutakoa zuzenean aplikatuz.

DAEk adierazten du lurralde-plangintza partzialak LAAetan ezarritako erabilaren arauaketa bere eremu funtzionalera egokitu behar duela. Alde horretatik, LPPren araudiak LAAen 3. artikuluan definitutako erabilera arautzeko matrizeari berariazko igorpen bat erantsi behar diola ezartzen du, Erdialdeko Arabako Gune Funtzionalaren eremuan duen aplikagarritasuna indartzeko eta udaleko hirigintza-plangintzaren garapenean interpretazio anbiguoak saihesteko.

Zehaztapen horri erantzunez, LPPren berrikuspenak Lurralde Antolamenduko Gidalerroen (LAG) 3. artikuluko erabilera-matrizeari berariazko igorpen bat erantsi dio, Araba Erdialdeko Eremu Funtzionalaren eremuan zuzenean aplikatzeko aukera indartzeko. Horrela, gainditu egiten da matrize horrek aipatzen zuen aurreko formulazio generikoa, formalki integratu gabe arau-erreferente gisa. Eguneratutako idazketak argitzen duenez, matrize hori zuzenean aplikatu daiteke LPPren esparruan, eta kontuan hartu behar da garapenerako hirigintza-plangintzako tresnetan.

“Ingurune fisikoko erabilaren arauaketa Lurralde Antolamendurako Artezpideen 3. artikuluko antolamendu-matrizearen bidez adierazten da.”

Aldaketa horrek ez du planaren funtsezko edukia aldatzen, baina arau-argitasuna indartzen du, esplizituki adierazten baitu LAAek zehaztutako erabilera-matrizea loteslea

dela Erdialdeko Arabako eremu funtzionalean. Hala, ezabatu egiten da eremu ez urbanizagarrietan edo babes sektoriale duten eremuetan lurzorua erabileren arloan aplikatu beharreko arau-esparruari buruzko anbigutasun oro, eta bermatu egiten da hura behar bezala egokitzen dela etorkizuneko xehetasun-antolamenduko tresnetara.

Helburu hauek ditu egokitzapenak:

- Plangintza-eskaleen arteko arau-koherentzia sendotzea, eta argitzea LZPk osorik jotzen duela LAAen erabilera-matrizerara, ingurune fisikoa arautzeko oinarri gisa, hura erreproduzitu edo aldatu gabe.
- Udalek lurzorua erabiltzeko irizpideak interpretatu eta aplikatzeko erraztasunak ematea, batez ere ingurumen - edo lurralde-baldintzak dituzten eremuetan erabilera-bateragarritasunak identifikatu behar dituzten plangintza orokorreko edo jarduera sektorialetako testuinguruetan.
- LPPren eta LAAen arteko bikoiztasunak edo kontraesanak saihestea, eta lurzorua okupatzeko, eraldatzeko eta babesteko irizpideak Autonomia Erkidego osoan homogeneoak direla ziurtatzea, lurralde-antolamenduaren arloko arau-batasunaren printzipioak eskatzen duen bezala.
- EJDn adierazitako azken zehaztapena zorrotz betetzea; izan ere, LPPren ingurumen-balioa araudi hau berariaz sartzearen mende dago.

Azken batean, zehaztapen horrek bermatzen du ingurune fisikoko lurzorua erabilera-erregimena LAAetan ezarritakora erabat egokitzea, matrizearen izaera loteslea sendotuz eta Araba Erdialdeko Eremu Funtzionalaren eremu osoan interpretazio uniforme eta teknikoki zorrotza egiten lagunduz. Horrela, lurzorua lurralde-funtzioa ingurumenaren babesarekin, lurralde-ereduaren jasangarritasunarekin eta udalaren hirigintza-kudeaketaren eraginkortasunarekin bateragarri egitea ahalbidetzen duen arau-esparrua finkatzen da.

6.2.4 Fotovoltaikoa kokatzeko lehentasunezko eremuak

EJDk azken zehaztapen gisa ezartzen du Araba Erdialdeko Arlo Funtzionalerako LPPn instalazio fotovoltaikoentzat jasotako lehentasunezko kokaguneek (ZLP) berariaz baztertu beharko dituztela beren perimetroan kokatuta dauden eta ingurumen-sentikortasun handiena duten eremuekin bat egiten duten eremuak, “Energia eoliko eta fotovoltaikoen garapena eta horien bateragarritasuna EAEko natura-ondarearen kontserbazioarekin” dokumentu teknikoan ezarritako zonifikazioarekin bat etorritik.

Zehaztapen horri erantzunez, LPPren araudiko 25.4.b) artikulua edukia aldatu da, baztertze hori bermatuko duen klausula espezifiko bat gehitzeko. Artikuluaren idazketa doituak haxe ezartzen du orain:

ORD.5 planoan grafiatutako ZLPen kasuan, ezin izango da instalaziorik ezarri haien perimetroan baso naturalei, Interes Komunitarioko Habitategi (HIC) eta ibai-ibilgurei dagozkien sentikortasun maximoko zonekin bat datozen eremuetan, geoEuskadin jasotako zonifikazioaren arabera.

Aldaketa hori prebentiboa da, eta segurtasun juridikoa ematen du; izan ere, berariaz baztertzen du energia fotovoltaikoa sortzeko instalazioak kokatzea energia-aprobetxamendu mota horrekin bateraezinak diren balio ekologikoak dituzten lurzoruetan. Gainera, LPPren zehaztapenak lurralde- eta ingurumen-bateragarritasunaren printzipioarekin lerrotzeko aukera ematen du, energia berriagarrien sustapena modu ordenatuan eta natura-ondarea kontserbatzeko helburuekin koherentean egiten dela ziurtatuz.

Arau-klausula horrek helburu hauek ditu:

- Hauskortasun ekologiko handiko lurzoruetan proiektu fotovoltaikoak garatzea saihestea, habitatak zatitzeko, biodibertsitatea galtzeko eta ibai- edo baso-ekosistema babestuei eragiteko arriskuak murriztuz.
- Ingurumen-zonakatze sektoriala eraginkortasunez aplikatzen dela bermatzea, Eusko Jaurlaritzak energia- eta ingurumen-bateragarritasunari buruzko azterketa teknikoaren bidez definitutako bazterte-irizpideei babes arauemailea emanez.
- Ingurumen-zuhurtasunaren printzipioa behar bezala islatzea. Printzipio hori ingurumen-ebaluazioaren eta lurralde-antolamenduaren arloan indarrean dagoen legerian dago jasota.
- Eguneratze kartografiko malgua eta operatiboa ahalbidetzea, LZPko ORD.5 planoan ZLPen mugaketa grafikoa eskuragarri dagoen ingurumen-informazio ofizialak definitutako muga arabera interpretatu behar dela onartuz.

Atal honetan hartutako erabakiak ez du esan nahi dagoeneko identifikatuta dauden lehentasunezko kokaguneak ezabatuko direnik; aitzitik, muga funtzional bat ezartzen du, haien ingurumen-bateragarritasunaren baldintzapean, eta hori geroko plangintza- edo baimen-faseetan egiaztatu beharko da. Hala, energia berriztagarrien hedapena lurraldeko balio ekologiko estrategikoen kontserbazioarekin uztartzen duen arau-esparrua bermatzen da, Euskadiko Trantsizio Energetikoaren Planaren helburuekin eta Lurralde Antolamenduko Gidalerroetan jasotako lurralde-iraunkortasunaren printzipioekin bat etorrituz.

Ondorioz, LPPn sartutako azken zehaztapen horrek ziurtatzen du azpiegitura fotovoltaiko berrien plangintza ingurumen-integratuko lurralde-eredu baten logikarekin lerrotzea, lurzoruaren erabilera-gatazkak saihestuz eta Erdialdeko Arabako Gune Funtzionaleko azpiegitura berdearen funtzio egituratzailea indartuz.

6.3 Aldaketak memoria idatzian eta kartografian

DAE aplikatuz, hainbat doikuntza sartu dira Araba Erdialdeko Eremu Funtzionaleko PTPko memoria idatzian eta kartografian. Aldaketa horien helburua da DAEn azken zehaztapenak planaren dokumentu-multzoan behar bezala txertatzen direla bermatzea, haren barne-koherentzia, interpretazioaren argitasuna eta ingurumen-integrazioaren printzipioekiko egokitzapena indartuz.

DAEk ezartzen du ingurumen-zehaztapenak planaren araudian jaso ez ezik, modu argian islatu behar direla haren argudio-multzoan, diagnostikoan eta irudikapen grafikoan. Beraz, egindako doikuntzak batez ere hiri-hazkundearen perimetroei (UKP), energia-azpiegiturak ezartzeko irizpideei eta ingurumen-arriskuko eremuen identifikazioari erreferentzia egiten dieten memoriaren ataletan biltzen dira.

6.3.1 UKPetan ingurumen-oharrak sartzea

Memoriako 6.4.4 atalean, hiri-hazkundearen perimetroei buruzkoan, eduki-alaketak sartu dira. Batez ere:

- Asparrena-Donemiliagako UKPn (6.4.4.7 atala) berariazko ohartarazpen bat sartu da Arabako Lautadako uharte-hariztiak KBEn presentziari eta sentikortasun ekologikoari buruz. Espresuki adierazten da UKP honen garapenak arreta berezia jarri beharko duela paisaian eta ekologian integratzean, bai eta Mezkiako lubakia zaintzean ere, erreferentziako ingurumen-

dokumentazioan jasota baitago. Araudiaren 20.3.g.ii artikuluan jasotako zehaztapenetik dator txertatze hori, eta memoriaren eta arau-artikuluen arteko trazabilitatea indartzea du helburu.

Horri esker, planaren memoriak esplizituki jaso ditzake eremu horiei ezarritako ingurumen-baldintzak, garapen-plangintzaren ondorengo faseetan interpretazio-anbiguotasunak saihestuz eta memoriaren funtzioa indartuz, proposatutako lurralde-ereduaren justifikazio-oinarri gisa.

6.3.2 Nekazaritza eta Basogintzaren Lurraldeko Arlo Planak babes berezikotzat sailkatutako laboreen tratamendua

Lur horiek LPPko Babes Bereziko antolamendu-kategoriatik kanpo uztea azaltzen da, 6.2.1.1.1, 6.2.1.1.4 eta 6.2.1.2 memoriako ataletan, eta lur horiek balio estrategiko handi edo trantsizioko landa-paisaia gisa karakterizatuta egotera pasatzen dira, nekazaritzako eta basogintzako LAPak kasu bakoitzean ezartzen duenaren arabera.

6.4 Ingurumen-irizpide orokorrak kontuan hartzea

DAEren Ebazpena betetzeko, Erdialdeko Arabako Eremu Funtzionalaren LPPn ingurumen-jarraibide orokor batzuk sartu dira, lurralde-plangintza garatzeko eta gauzatzeko ondorengo faseetan ingurumen-integratzioko printzipioen aplikazioa gidatzeko.

LPPren antolamendu-arauen I. eranskinean, “LPPren esparruan garatzen diren plan, programa eta proiektuen ingurumen-ebaluaziorako Jarraibide Orokorrak” epigrafean, modu sistematikoan jasotzen dira, EJDn adierazitakoaren arabera. EJDk adierazten du komenigarria dela etorkizuneko plan, programa edo proiektuen ingurumen-koherentzia bermatzeko esparru orientatzaile bat izatea, LPPk definitutako lurralde-ereduaren arabera garatzen direnak.

Eranskin hau sartzeak bi helburu ditu:

- Erreferentzia-esparru tekniko eta metodologiko bat eskaintzea, LPPtik eratorritako garapen-tresnetan, hirigintzakoetan zein sektorialetan, ingurumen-irizpideak modu koherentean aplikatzeko.
- IEE zatitzea saihestea, eta ziurtatzea ondorengo garapenetan planaren berrikuspen honetan onartutako ingurumen-iraunkortasuneko, -prebentzioko eta -kontserbazioko helburuei eusten zaiela.

LPPren arauen I. eranskinean sartzeak planaren berrikuspenaren oinarri diren ingurumen-printzipioen trazabilitatea bermatzen du, eta lurralde-politiken etorkizuneko hedapenean iraunkortasun- eta kontserbazio-helburuak eraginkortasunez aplikatzea errazten du. Horrela, LPPk eskala funtzionaleko ingurumen-integratziarako esparru-tresna gisa duen balioa indartzen da, eta plangintza-sistema osoari lurraldearen ingurumen-kalitatea etengabe hobetzeko tresna erabilgarria eta koherentea ematen zaio.

7 Ingurumen-izaerako laburpena

Araba Erdialdeko Eremu Funtzionalako Lurralde Plan Partzialaren berrikuspenak sistematikoki txertatu ditu ingurumen-alderdiak, ohiko bidetik izapidetutako IEEren

espezifikoetara igortzeari buruz, hala nola Baliabide Naturalak Antolatzeko Planetara (NBAP), Natura 2000 Sarearen kudeaketa-planetara eta paisaia natural babestuen tresna espezifikoetara. Zehaztasun hori LPPren araudiaren 11.7.a artikuluan txertatu da.

Instalazio fotovoltaikoetarako lehentasunezko kokaguneak ere berrikusi dira, eta alde batera utzi dira, Eusko Jaurlaritzaren ingurumen-zonakatzearen arabera, interes komunitarioko habitatekin, baso naturalekin edo ibai-ibilguekin bat egiten duten eremuak. Murrizketa hori 25.4.b artikuluan jaso da.

Horrez gain, baldintza bereziak ezarri dira hiri-hazkundearen zenbait perimetrotan, hala nola Langraiz Oka–Gasteiz eremuan, non gutxienez 50 metroko babes-zerrenda ezarri baita ibai-ibilguen inguruan. Asparrena-Donemiliagako kasuan, Arabako Lautadako uharte-hariztiei lotutako eremuak kanpo utzi dira. Aldaketa horiek LZPren 20.3.b eta 20.3.g artikuluetan islatu dira, halako moldez non, LZPren berezko eskala-baldintzak kontuan hartuta, xehetasun gehiagoz grafiatzea ahalbidetzen ez dutenak, espazio horiek babesteko borondatea argi eta garbi zehaztuta gera dadin, nolanahi ere.

7.1.3 Sintesia

Erdialdeko Arabako Eremu Funtzionaleko LPPren berrikuspen-prozesuari esker, egitura koherentea, teknikoki sendoa eta ingurumenari dagokionez trazagarria duen dokumentu bat finkatu da. Ingurumen-alderdien integrazioa zeharkakoa eta metodologikoki egituratua izan da, prebentzioaren, jasangarritasunaren eta arauen integrazioaren printzipioekin bat etorritik.

I. eranskina indartzeak aplikazio praktikoko tresna orientatzailea ematen dio Planari, ingurumen-ebaluazioa etorkizuneko faseetan zatikatzea saihestuko duena. Halaber, EAEko eta Europako Batasuneko ingurumen-politikekiko koherentziak proposatutako ereduaren legitimitate teknikoa indartzen du.

Ondorioz, LZP lurralde-tresna sendoa da ingurumenaren aldetik, eta esparru funtzional egokia eskaintzen du antolamendu-eredu jasangarria hedatzeko, Arabako lurraldearen egungo erronka ekologiko eta sozialetara egokituta.